

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. An aqua, & vinum infundenda in Calicem, possint nive præinfrigidati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

se, imò nec veniale ex se, nisi forte aliquando per accidens. Singula probo, ac explico.

5. Dico enim Primò, non esse mortale (excipe semper circa scandalum grave, quod tamen difficiliter hic occurrere potest, & circa animum inducendi novum ritum, quæ duo semper excepta intelliguntur, & Ratio est Primò, quia hoc nihil aliud tandem est, nisi addere, vel mutare aliquid accidentale in Missa. At infra cap. 5. dicemus id aliquando non esse mortale propter parvitatem materiæ, cum igitur in casu nostro, aquam, vinumque esse minus, vel magis frigida, vel calida, accidentale, & satis modicum sit, ad mortale nequaquam pervenit. Prædicta rei parvitas fortasse movit Innocentium IV. in Bulla de Gracis, ab ipso edita ann. 1254. in tom. 1. Bullarj, ut Græcorum morem non reprobareret, calidam aquam Calici infundentium Aquam (inquit) sive calida, sive frigida adhibeatur in Sacrificio Altaris.

6. Secundò, quia quo magis aqua naturali utor, eo longius à peccato recedo, quia me conformem reddo consuetudini Ecclesiæ naturalem aquam exposcentis. At cum frigus sit aquæ connaturalis, eam infigidando, magis, ut ita dicam, naturalem eandem reddo, recedo igitur magis à peccato. Atque ex hac ratione sit, ut si calidam aquam apponere esset peccatum, non tamen esset calidam apponere frigidam, quia ibi adderem aquam ad esse accidentali ipsi connaturali, hic ad esse connaturale reducerem, sed nec ibi peccatum, saltem mortale esse, ex aliis rationibus constat.

7. Tertiò, quia dum in partibus Borealiibus frigidissima, ut solet ibi esse, aqua, vel vinum apponitur in Calice, non peccatur, quia apponitur id, quod ibi communiter est in usu hominum: sed per nivem in nostris regionibus aqua, vel vinum non nisi similem frigiditatem concipit, & ex alia parte iam nunc in omnium etiam mediocrium hominum mensis usui est. Ergo nec similiter peccatur. Dices. At ibi nullo artificio, hic aliquo utimur. Respondeo. Non video, si arte quæcumque posita, remanet aqua naturalis, & pura, & vinum simili arte, remanet merum item & naturale, ut supponimus, cur ars nobis obstat debeat? Sane si vinum posset aliquo artificio, sine unctione alterius substantiæ generosius reddi, talisne ars impediret, quominus posset cum laude adhiberi in Sacrificio? nihil igitur officit ars.

8. Quartò, quia non constat consuetudinem Ecclesiæ apponendi aquam ut casu invenitur in amphora, vel in fonte, & vinum, ut invenitur in dolio, esse obligantem sub mortali, ergo non est tenendum sub mortali obligare. Hoc modo argumentandi, & nos L. 1. c. 6. §. 2. num. 3. & n. 5. & alibi, usi frequenter sumus, & passim Doctores, Moral. de Euch. disp. 2. diff. 3. circa initium alique, Suar. de Sac. disp. 8. sect. 1. §. 1. Hac res, in similibus utuntur.

9. Ad auctoritatem Suarj dico contrarium ab ipso non doceri, si attente legatur. Fagundes vero ideo (puto) docet esse mortale calidam aquam apponere, quia supponit, id fieri, ad inducendum novum ritum Ecclesiæ Græcæ calidam apponentis.

10. Dico Secundò, nec peccari venialiter ex obiecto, ex obiecto, inquam, propter ea, quæ mox num. seq. dicam. Ratio est, quia nihil fit contra reverentiam Sacramenti nec contra consuetudinem, quæ constat obligare etiam sub veniali.

Confirmo, quia id potest non ratio fieri cum perico; Die quælo qui in festis solemnioribus (ut certè passim facere consuevimus) vinum Appium, Creticum, Chium, brevier, vinum generosissimum, panemque primarium præparat Sacerdotibus ad Consecrationem: sicuti, & ille, qui cetera omnia, & meliora, & præstantiora ad festi pompam diligenter promit, laudandusne erit, an vituperandus? Certè magnopere commendandus, qui magnificentiùs, quam potest, res conditoris nostri tractet. Cum igitur præstantius sit in Sacrificio, sicuti & in Convivio, vinum & aquam gelidam apponere,

Par. II.

cur volenti meliora quæque pro Domino profundere, merito non adscribetur? Quod si quis iis uteretur ad delicæas, ipsi imputetur: sicuti eidem imputaretur, si vinum generosum, si odoramenta per Templum sparsa, si vestes aureas, & similia in festis adhiberi consueta, ad vanitatem vertente, minus sapienter, veller.

11. Dico Tertiò. Si quis, data opera, ad meram gustus delectationem, iis gelidis liquoribus, in Missa, uti veller, peccare venialiter mihi dubium non est, sicuti, si ad similem finem, vinum generosum adhiberet. Ratio est, quia nonnulla inconvenientia, & irreverentia est, in eo loco, & ministerio, corporalem delectationem velle capere: aio tamen id per accidens esse, ratione talis personæ, perperam operantis; nec excedere fines peccati venialis, quia culpa est in materia ex genere suo, levi, neque ex se, redundanti in gravem injuriam Sacramenti.

CAP V. V.

Quid peccet, qui aliquid omittit, vel addit in Missa.

§. I. Premittitur obligatio, quam inducunt Rubricæ Missalis.

1. Rubricarum, aliarum sunt Præceptivæ, Directivæ aliarum. Illæ obligant ad mortale ex genere suo: nisi excuset parvitas materiæ, vel inadvertentia: hæ, cum sint de consilio, non obligant, saltem, sub mortali. Ita Delugo de Euch. disp. 20. sect. 4. num. 104. March. de or. tract. 3. p. 3. cap. 6. Gavanti in Rubr. Miss. p. 3. tit. 11. Difficultas autem est in tradenda regula, qua dignoscatur, has esse præceptivas, illas non item.

2. Ex multis dictis à Gavanto ibid. in hanc rem, colligi posset hæc regula. Illæ Rubricæ, in quibus dicitur graviter, vel gravissimè peccari à transgressore, & illæ, in quibus agitur de integritate Sacrificij vel Sacramenti, & illæ, in quibus Doctores communiter cognoscunt gravitatem, sunt præceptivæ, atque adeo eas non observans, peccat mortaliter: cæteræ sunt, vel propè præceptivæ, vel dubiæ, vel merè directivæ, atque adeo non peccat transgressor.

3. Vides hanc regulam non esse admodum expeditam; Expeditior ergo est illa, quam affert Marchinus ibid. Delugo ibid. alique. Omnes rubricæ sunt, ut tales, directivæ: & solum illæ censendæ sunt præceptivæ quæ continent, seu notant aliquid, quod alias ex iure, vel ex legissima consuetudine graviter iubentur, vel ipsæ Rubricæ expressè sub mortali præcipiunt. Ratio huius regulæ est, quia ex una parte, Rubrica nihil aliud ex se est, nisi mera quædam magis ductio circa ea, quæ dicenda, faciendaque sunt, rubro colore solita scribi; & ex alia, si aliunde etiam à conditore ipsarum Rubricarum, qui tandem est Summus Pontifex, habeatur, quod id, quod notatur, sit de præcepto, non potest tale non esse.

4. Hinc Rubricæ de servando jejunio ante celebrationem Missæ, De integritate Sacrificij, De loco celebrandi, De præmittenda Confessione, De Ara consecrata, De vestimentis, instrumentisque Sacris, De materiæ Sacramenti, id est, pane triticeo. Vinoque de vite, De pane azymo in Ecclesia Latina, De reverentia tanto Sacrificio debita, & si quæ alia sunt similia, meritò sunt præceptivæ, quia vel à iure naturæ, vel Divino Christi Domini, vel Ecclesiastico præcipiuntur.

5. Contra, Rubricæ de orando ante, vel post Missam: De numero Orationum, de servando officio duplici primæ classis, vel secundæ, & similibus, cum non præcipiantur ab ullo iure, solum erunt directivæ sine cedere peccati mortalis.

6. Excipe Primò, ne negligantur hæ cum scandalo vel ex contemptu, ad quem contemptum reducit

M 2

Gavan